

Анализ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги през 2021г.

В географско отношение ТП ДГС "Провадия" е разположено в Североизточна България, Провадийско-Лудогорско-Добруджанска платовидна подобласт, върху платата Стана, Провадийско, Рояшко и Добринско. Горите и горските масиви са пръснати и представляват отделни комплекси с различна големина. В северната част релефът е равнинен, със силно разкъсан горски масиви и много ниска лесистостта, а в южната част релефът е хълмисто-платовиден, а горите са в непрекъснат компактен масив. Разнообразието в релефа, почвените характеристики и климата обуславят богато биологично разнообразие.

Горските екосистеми в района на стопанството са много ценни в екологичен, икономически и социален аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основни дейности на ТП ДГС Провадия са дърводобива и лесокултурните дейности. Страницните ползвания и добива на НДГП и са ограничени основно в събирането на такси за добив на билки, гъби, паша, сено, предоставяне на пчелини.

През 2021 год. На територията на стопанството бяха извършени следните дейности:

- Възобновяване на горите:
 - ✓ Отглеждане на култури – 14 дка
 - Стопанизване.
 - ✓ Отглеждане на млади насаждения без материален добив (осветления) – 70дка
 - ✓ Сечи с материален добив:
 - прореждания – 1581 дка
 - пробирки – 326 дка
 - санитарни – 503 дка
 - ✓ Подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлес – 1017 дка
 - ✓ Маркиране на лесосечен фонд – 20510 м³
 - Дърводобив – добити са 24897 пл.куб.м., като от тях на местно население бяха предоставени 5753 пр.куб.м
 - Зашита на горите
 - ✓ Лесозащитни дейности – подадени 17 броя сигнални листове за лесопатологично обследване на горите, в т.ч. 9бр. за съхнене и 7бр. за наличие на дъбова коритуха.
 - ✓ Противопожарни мероприятия - поддръжка на минерализовани ивици – опреснени три пъти, отчетени 51000лм
 - ✓ Охрана на горите – осигурени бяха табели и агитационни материали за превантивна противопожарна дейност и наличие на горскостопански дейности.

Съставени актове – 33 бр., от които 29 бр. по ЗГ и 4 бр. по ЗЛОД.

Съставени констативни протоколи – 42 бр.

Брой извършени проверки – 2075 бр.

Задържана дървесина – 7,3 пр.м³ дърва

Конфискувани – 1 бр. МПС, 1 бр. каруца, 1 бр. моторен трион.

- Ловностопански дейности

Дейността на ТП ДГС Провадия се изразява в услуги и отчитане на такси, свързани с ловни билети, удостоверение за лов, ловни изпити, стопанизване на дивеча, разрешителни

за лов и вноски за ползване на дивеч.

- Странични дейности

Постъпили 97броя заявления за добив на билки и гъби, от които 71бр. са за добив на трюфели. Подробни данни на вида и количествата събрани НДГП през 2021г. са представени в Анализ за потенциалните възможности за добив на недървесни горски продукти за 2022г. и списъци-предложения за предоставяне на екосистемни ползи и добив на НДГП за стопанско ползване и за лични нужди на местното население.

I.Анализ на отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности

При извършване на горско- и ловностопанските дейности съществуват предпоставки за възникване на различни типове негативни ефекти. Тези ефекти могат да обобщят в две групи:

1.Негативни екологични ефекти – Такива са замърсяване на околната среда от различен тип; влошаване състоянието на единични организми, групи или популации или унищожаването им; влошаване на ритъма, състоянието или унищожаване на цели екосистеми; отрицателно въздействие върху водните ресурси; уплътняване на почвите; внасяне на неподходящи растителни и животински видове; въвеждане на неподходящи лесовъдски системи, водещи до намаляване устойчивото развитие на горите и други.

2.Негативни социални ефекти – ограничаване достъпа до горските територии, ограничаване ползването на НДГП, недостатъчно задоволяване нуждите на местното население с дървесина за отопление; възникнали спорове по отношение нарушаване интереси, права за собственост и ползване; повреди върху пътната и комуникационната инфраструктура, водопроводната и електропреносната мрежа; отрицателно въздействие върху обекти, важни за местните общности(места с историческо, културно, религиозно, туристическо и рекреационно значение) и други.

Всички горскостопански дейности, които са заложени в различните процедури и в Горскостопанския план на ТП ДГС Провадия, са планирани в съответствие с националното законодателство и Националния стандарт за отговорно управление на горите в България, с цел предотвратяване създаването на предпоставки за възникване на отрицателни външни ефекти от дейността, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите такива.

При подготовка на всяко едно от насажденията, преди маркирането му, се изготвя предварителна оценка за състоянието му. В процеса на маркиране на насаждението оценката се допълва, като се посочват възможните негативни моменти, ако има такива и начините за отстраняването или ограничаването им.

За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите, извършващи дърводобив на територията на стопанството са предвидени клаузи, обвързани с добива и транспортирането на дървесина, така че да се ограничат възможностите за отрицателно въздействие в екологичен и социален аспект.

Ежегодно до общините се изпраща обобщена информация за предвидените в плана на стопанството дейности, както и надлежна текуща информация за склучени договори и конкретни обекти за работа.

По отношение на ловностопанската дейност се поддържа непрекъсната връзка с ловните сдружения за упражняване на съвместен контрол и ограничаване на бракониерските и незаконни действия от недобросъвестни субекти, които могат да доведат до нарушащо и дисбаланс в популациите от животински видове, представляващи интерес като обекти за лов.

С въведените превантивни мерки, посочените по-горе евентуални негативни екологични и социални ефекти, са ограничени максимално.

II.Анализ на положителните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия в ТП ДГС Провадия може да посочат следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- ✓ Горите във вододайната зона се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- ✓ Микроклиматът в района не се влияе от изведените сечи.
- ✓ Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове, като се полагат усилия за толериране на естественото възобновяване.
- ✓ При констатиране на заболявания по растителните видове, се провеждат консултации с Лесозащитна станция Варна за установяване причините на заболяването и се предприемат действия по ограничаване и отстраняване на причинителите, доколкото е възможно. При необходимост се провеждат съответните лесовъдски мероприятия за намаляване щетите и загубите вследствие на биотичните фактори. През 2021 година на територията на стопанството са регистрирани засегнати и увредени култури от черен и бял бор в следствие на фитопатоген. Предприети са редица санитарни сечи, за отстраняване на заразените дървета. Към момента съхненето продължава, насажденията се следят постоянно, съвместно с Лесозащитна станция. През 2021г. пострадали насаждения от абиотични фактори на територията на стопанството няма.
- ✓ Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- ✓ При залесяване тенденцията е да се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените бази на стопанството. През изминалата година не са използвани за залесяване неместни видове. Когато се налага използване на такива с оглед по-добри икономически резултати, предварително се прави проучване дали внасяне на съответен неместен вид няма да повлияе на мащната флора и фауна и дали няма опасност от кръстосване между неместния и местните видове, като по този начин ще се предизвикат промени в генофонда.
- ✓ Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- ✓ Задоволяват се в максимална степен нуждите на местните общности от дървесина, лов и събирането на НДГТ.
- ✓ Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация и туризъм на населението.
- ✓ Съществуващите горски пътища до чешмите, капитажите в горите и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по-добър достъп с цел туризъм и почивка.
- ✓ Редовно се осъществяват съвместни дейности с различни институции във връзка съсстванията на седмица на гората, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- ✓ Осигуряват се обучения на служителите и работниците.
- ✓ Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- ✓ Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища, отстраняване на дървета опасни за здравето и безопасността на населението и други.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че като изключим засегнатите от фитопатоген иглолистни култури, горите на територията на стопанството са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики, прилагани от служителите на стопанството и на правилното им поддържане и стопанисване. Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. За предходната 2020г. сигналите за влошено здравословно състояние са 4 броя. В сравнение с нея през 2021г. сигналите са общо 17бр. От тях 9бр. са за съхнене по иглолистните култури. Като причини за отслабване здравословното състояние на културите от бял и черен бор могат да се посочат следните фактори – тези култури са създадени извън

естественият им ареал създадени са основно с промишлени цели, за осигуряване на сировина за заводите преработвали; физиологията на бора изисква влажни почви, докато в последните няколко години се наблюдава затопляне на клемата с продължителни засушливи периоди през лятото и високи температури. Тази съвкупност от фактори е довела за общо намаляване устойчивостта на боровите култури и нападението от болестстворен фитопатоген. Лесовъдските анализ показва, че по периферията на култури, граничещи с широколистни насаждения под склона постепенно се настаниват широколистни видове и се наблюдават естествени сукцесионни процеси.

Стопанството приема необходимите лесовъдски намеси своевременно, както в миналото така и сега, като по този начин се осигурява една сравнителна устойчивост на горите в района.

Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. Не е констатирано уплътняване на почвите в следствие на горскостопанските дейности. В насажденията с изведен сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи, върху подраста са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са незначителни. ТП ДГС Провадия е на едно от първите места по подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлеса при извеждане на възобновителни сечи. С тази дейност подпомагаме развитието на младите фиданки, като така осигуряваме и доброто естествено възобновяване в горите.

Мониторинга върху естественото възобновяване на горите в обхвата на стопанството показва отлично естествено възобновяване, както семенно, така и издънково. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага повишаване продуктивност на гората.

Като положителен резултат от проведените горскостопански дейности е ежегодното преминаване на част от горите от издънков във високостъблен стопански клас. Това е следствие на отлично естествено семенно възобновяване и поддържане произхода и състава на възобновените гори чрез навременно провеждане на първите отгледни сечи.

Добре организираната охрана в района на стопанството допринася за ограничаване до минимум на нежелани действия от страна на браконieri и недобросъвестни индивиди. Факт е, че такива незаконни действия могат да доведат до нарушения в ритъма на популациите и непоправими щети върху развитието на микроекосистемите. Много добри резултати дава работата на мобилният контролен екип, които имат поглед на района на цялото стопанство и са съставили 80% от наличните за 2019г. актове. Като резултат от контрола и превантивната дейност негативното влияние от незаконни действия е доведено до минимум.

С оглед резултатите от анализа за 2021г., може да се обобщи, че извършените дейности в ТП ДГС Провадия са довели до положително въздействие и висока оценка на ефективност и продуктивност.

Изготви
инж.А.Я

Задачи №
осигурява
чл. 59 от ЗЗДР

С Провадия

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР ТП

Задачи №
осигурява
чл. 59 от ЗЗДР

С Провадия